

Hippocrates Chymicus. 243
priatâ , constringit verò quali-
tate secundâ.

Nux casta.

CAPVT XXIX.

CVprum quod dixi ab aceto
verti in æruginem, hoc stil-
lare iubet Reformator. *Me-*
mini inquit a: me mentionem a Appendix
fol. 72.
fecisse cuiusdam menstrui secre-
ti; hoc menstruum quanquam in-
bebat malignorum, ingratiſſimo-
rumque cuculorum canina inui-
dia, inter secretiora arcanorum
scrinia detinere, nec tam citò in
meridianam lucem emittere; dum
tamen omnem vindictam ingra-
titudinis & odij, undeundè mi-
hi pro beneficijs iniurioſe illati
Deo relinquendum, suadet rectè
factorum conscientia, ut bonitati
publicæ rem præstem gratam; spi-
ritum prenomiatum publici iu-
ris faciam: cui magna remedio-

Tristis se-
ueritas qui-
dem inest
in voltu: at
verbis nul-
la fides. Te-
rent. in An-
dr:

244 *Ottonis Tac henij*
rum pars, tanquam columna non
exigua innitetur.

Quid nunc docet Regius no-
ster Doctor? *Spiritum veneris,*
& menstruum secretum! (Ri-
sum tenete amici) quod propter
indignos detinere decreuerat.
Vah impolita ruditas! sed quis
vnquam in hoc viro, tantam li-
beralitatem totque beneficia pro
publico bono quæsiuisset, nisi
ipse se manifestasset?

O curas hominum, ô quantum est
in rebus inane!

Centum & plures anni sunt
elapsi, cum Basilius Valentinus
hanc aceti distillationem in vul-
gus edidit (in libello quem vo-
cat, *Manuductio Medicinæ,*
idiomate Germanico, & rursus
impresso *Frankofurti, apud Lu-*
cam Iennis. Anno 1625. in
4.) sub hocce titulo: *Vera per-*
larum solutio. Reformator hunc
à Basilio sibi mutuauit, suppresso
Authoris nomine, ibique de
verbo ad verbum habetur, &
hunc non solum venditat pro

Hippocrates Chymicus. 245

soluente vniuersali; sed (insuper fingit ipsius inuentum, scribillatque *Spiritus noster veneris*)

& pro LIQVORE AL-

KAHEST a, adeò vt non

sine fatali prænuntiatione, Io-

hannes Fredericus Bauz, Re-

formatoris nomen, dignissimo

Anagrammate, pharmacopœæ

præfixit, quod ibidem videri po-

test. Addit autem Reformator,

sine vlla erubescencia. *Hic lau-*

datissimus spiritus, in medicina

non solum magnarum virium est,

cum Epilepticis, Apoplecticis,

Histericis, Hypochondriacis sum-

mè opitulatur, legitimè ac debi-

tè exhibitus b, verum etiam tan-

quam LIQVOR ALKA-

HEST se habet, & non vt re-

liqui spiritus acidi, qui soluendo

pauiuntur, & destruantur, in-

que aliud ens conuertuntur &c.

Vtinam Basilius, cum distil-

lare docebat hoc acetum, im-

postores timuisset, sicut Hippo-

crates, Paracelsus, & reliqui

Philosophi: Reformator hunc,

X.ij)

a in aqua
Epileptica,
pharmacopœ
Regiæ foli
170.

b ad quid
incôcinna,
supruosas,
laboriosas,
& nauseo-
sas Regias
compositio-
nes, si ace-
tum, omni-
bus grati,
hac perficiunt

pro liquore Alcahest, non venditasset; imò nec tot encomijs illum decantasset, neque etiam mundo tam fraudulentè imposuisset. Hoc acetum quouis pretio redimendum suadet, additque hæc magnifica verba, quæ præterea, alto notabis calculo scilicet. *Hoc lector amice fruerè secreto*, inquit, *& favore meis pro fidelium communicatione, beneuole perseuera.* Proh Iupiter! huc adeste, perscrutatores acerrimi, vobis illustratum est secretum, nusquam ab aliquo scriptis mandatum. Sed ridet natura! pro veritate nunc pudenda commenta docere! nonnulli sunt, qui sine magno labore, tempore & sumptu, similem & potentiorè liquorem, ex aceti matre in magnum vas recipiens distillant, quem tamen pro Alcahest non proclamant.

Videamus nunc subiectum, ex quo Reformator mirabile soluens distillat, quod immerito iure sibi appropriat, appellatque

*Turpe est
dòtori, cum
culpa redar-
guit ipsum.*

Hippocrates Chymicus. 247

hoc nomine, *Spiritus noster veneris.*

Illud est ærugo, vel æs viride, quod sic fit: Cupri laminæ, cum vinaceis iam acescensibus conduntur; hæc aciditas; rodendo cuprum, cum eo coagulatur in sal; sicut omni acido, rodendo contingit, vt de plumbo & corallis ad oculum demonstraui. Istud sal viride, cum Aceto distillato mundificat Reformator; inde sane nihil aliud, quàm acetum extillare potest, vt Basilus candidè fatetur supra citato loco. Sicut etiam spiritui vitrioli euenit rodendo cuprum, tunc fit vitriolum; quod si distillatur, nihil aliud nisi idem vitrioli spiritus, seu stagma quod affudisti, elicies; iuxta illud: *nemo dat quod non habet.* Remanens caput mortuum, vel fæces, funde in tigillo, addito pauxillum nitri & tartari; tunc redit cuprum, quod fuit, priusquam cum aceto in viride æs mutatum esset.

*Axioma
philosophi-
cum.*

En secreta & arcana materia,
 quam Reformator superfluâ li-
 beralitate, pro bono publico
 communicare voluit, & quouis
 pretio redimendum suadet. Hoc
 secreto inquiring fruere lector a-
 mice &c. Apage, his cum im-
 posturis, quas vulgus ridet, ijs-
 que fidem non adhibet; quia no-
 uit secreta non esse detegenda,
 nisi in parabolis, allegorijs, me-
 taphoris, inuolucris & similibus
 figuris. Sic iussit fecitque Hip-
 pocrates & veneranda antiqui-
 tas: *in auribus insipientum ne
 loquaris*, inquit sapiens, *quia
 despicient doctrinam eloquij tui.*
 Sic Ioan. Picus Mirand. libro
 de dignitate hominis. Sic Pytha-
 goras, Plato, Boetius, Macro-
 bius in somnio Scipionis, Cor-
 nelius Tacitus &c. omnes vni-
 co ore committunt secreta non
 esse detegenda, eò vt dignè im-
 pediantur indigni.

Sed age! nonnè minori cum
 labore & dispendio, vti licet a-
 ceto simpliciter distillato, cum

Arcana pu-
 blicata vi-
 lesunt.

Hippocrates Chymicus. 249

sit vna eademque res? nonne Tyrocinij scriptores, sal perlarum & corallorum præparare docent cum aceto distillato, & postea abluere? quæ tamen inutiliter habentur, quippe acida nimirum coagulantur cum soluto, vt supra aliquoties ostendi. Sed vt paucis in summam contraham. Acetum & *Spiritus veneris* Reformatoris, non sunt nisi aqua imprægnata sale acido volatili; & si illud quicquam rodit, coagulatur confestim: quod postea per combustionem, fixatur in alcali.

Qualem prærogatiuam habet nunc magisterium corallorum & perlarum Reformatoris præ alijs, quæ Tyrocinia ponunt? id docet spiritus vitrioli vel sulphuris, qui præcipitat vtrumque: cuius ratio est, quod potentior aciditas apprehendit solutum, & in illo coagulum suscipit, & ob id etiam pondere crescit: exinde enim repetere non licet, nisi violento igne.

Siccine Deo, proximo, & veritati satisfacit Reformator, ut peierat in animaduersionibus,

a Cicero pro Rabirio posth. hac 21. ubi semel quis peierauerit, ei credere postea non oportet.

Experimentum est fallax, cuius notitia non praeceperit. Bernard. ad Thomam.

a Chi dice il vero non s' affatica, & mi marauiglio del tuo sudare! disse Dante.

b in Appēdice fol. 83.

a? Hæccine sunt adinventiones ex vera ratione & experientia b conscriptæ, nemini tamen adhuc visæ, vel animaduersæ, ad solatium generis humani! ut ait in præfatione Appendicis. Itanè fallendus & deludendus Hærus? cui promittit in dedicatoria, quod ignorat; genuinam scilicet componendorum medicamentorum methodum, & usitatam ab erroribus mundare, ne populus in aris dispendium & valetudinis sæpè sæpius precipitatur, ut hac in parte & subditi felicius uiuant: Venditare scilicet acetum pro Alcahest? Hæccine sunt illa, que omissis negocijs necessarijs in vulgus cum tanto labore a profecta sunt? ut loquitur epilogus.

Sed Reformator, aceto suo ebrius, non cessat miranda cantare; Spiritus noster veneris, inquit, b extrahit ex chalibis li-

Hippocrates Chymicus. 251

matura adstringentem tincturam.

Hem quid audio ; noua res !
quasi omne acetum cum ferro
limato non rubesceret ? Fabris
ferrareis id notissimum. In

mantissa Hermetica c paulo an-
te docet , quod crocus adstrin-
gens solâ reuerberatione , nullâ
aliâ re admistâ , exactissime præ-

parari potest ; Nunc vt aceto
fides adhibeatur , concedit vtrum-
que. Quid istud est aliud , quam

impertinenter & ignoranter nu-
gari ? imò docere , salis & ace-
ti contrarietates , & vtrumque
non cognosci.

c fol. 79.

Acetum
cum ferri
limatura
rubescit,
spiritus au-
tem vitrioli
coagularur
cum ea in
virrium.

Exitus acta probat.

CAPVT XXX. & Vltimum.

SCiendi desiderio pharmaco-
spæam Regiam à Reforma-
tore ingenti gloriolæ pruritu
conscriptam , multisque absur-
ditatibus repletam , evolui. Pro-